

5. 9. 2017

Veďte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Závěrečná zpráva Evropské komise o šetření v odvětví elektronického obchodu

Evropská Komise zahájila v květnu 2015 v rámci své Strategie jednotného digitálního trhu šetření v oblasti elektronického obchodu. Během šetření Komise shromáždila informace od téměř 1900 společností působících v oblasti elektronického obchodování se spotřebním zbožím a digitálním obsahem a analyzovala přibližně 8000 distribučních a licenčních smluv.

Nedávno zveřejněná závěrečná zpráva uvádí konečné závěry Komise a určuje obchodní praktiky, které mohou omezovat hospodářskou soutěž.

Má se za to, že poznatky získané Komisí pomocí odvětvového šetření jí umožní zaměřit se na prosazování soutěžního práva na evropských trzích elektronického obchodu, což bude zahrnovat zahájení dalších konkrétních šetření v této oblasti. V únoru 2017 Komise zahájila tři samostatná šetření týkající se rekreačního ubytování, distribuce videoher pro PC a cenových praktik v oblasti prodeje spotřební elektroniky, které mohou omezovat hospodářskou soutěž.

V návaznosti na toto sektorové šetření již řada společností přistoupila k přezkumu svých prodejních postupů.

Hlavní zjištění

Spotřební zboží

Za poslední desetiletí růst elektronického obchodování a zejména on-line cenová transparentnost a cenová konkurence měly významný dopad na distribuční strategie společností. Na trhu vládou tyto hlavní trendy:

- Velká část výrobců se za posledních deset let rozhodla prodávat své výrobky přímo spotřebitelům prostřednictvím vlastních internetových maloobchodních prodejen, čímž stále více konkuruje jejich nezávislým distributorům.
- Zvýšené využívání selektivních distribučních systémů, kde se výrobky mohou prodávat pouze předem vybraným autorizovaným prodejcům – to umožňuje výrobcům lépe kontrolovat své distribuční sítě, zejména pokud jde o kvalitu distribuce, ale i cenu.
- Zvýšené využití vertikálních smluvních omezení pro lepší kontrolu distribuce produktů. V závislosti na obchodním modelu a strategii mohou mít tato omezení různé podoby, jakými jsou omezování cen, zákazy prodeje na určitých místech (platformách), omezení používání nástrojů pro porovnávání cen a vyloučení čistě online prodejců z distribučních sítí.

Některé z těchto postupů mohou být odůvodněné, například za účelem zlepšení kvality distribuce produktů. Jiné však mohou neoprávněně bránit spotřebitelům ve využívání výhod většího výběru

výrobků a nižších cen a zřejmě budou vyžadovat zásah Komise.

Tady je nutno uvést, že až 42 % dotázaných prodejců informovalo Komisi, že jsou nějakým způsobem omezováni ohledně cenotvorby – tyto praktiky mohou vést k posouzení dotčeného ujednání (omezení) jako tzv. tvrdého omezení hospodářské soutěže, sankcionovaného nejpřísněji.

Digitální obsah

Výsledek odvětvového šetření potvrzuje, že dostupnost licencí k obsahu od držitelů autorských práv je pro poskytovatele digitálního obsahu zásadním a klíčovým faktorem určujícím úroveň konkurence na trhu.

Zpráva Komise poukazuje na některé licenční postupy, které mohou ztížit vznik nových online business modelů a služeb.

Jedním z klíčových nálezů je, že téměř 60 % poskytovatelů digitálního obsahu, kteří se průzkumu účastnili, se s držiteli práv smluvně dohodlo na „geo-blockingu“ (metodě, kterou společnosti (provozující internetové stránky) používají, aby se ujistily, že jenom zákazníci z určité oblasti budou schopni získat přístup na internetové stránky nebo k určitému obsahu na internetu).

Problematika geo-blockingu ale není černobílá. Poskytovatelé obsahu se mohou angažovat v geo-blockingu z objektivně ospravedlnitelných důvodů, jako například vypořádání se s otázkami týkajícími se DPH nebo s určitými právními předpisy veřejného zájmu. Komise navrhla legislativu, která by zajistila, že spotřebitelé chtějící zakoupit produkt a služby v jiné zemi EU (ať už online nebo osobně) nebudou diskriminováni, pokud jde o přístup k cenám, prodeji či platebním podmínkám v případě, že k tomu neexistuje konkrétní, objektivně ospravedlnitelný důvod. Komise rovněž předložila návrhy na modernizaci evropské úpravy autorských práv za účelem viditelného nárůstu přeshraničního přístupu k audiovizuálnímu obsahu online.

Jakékoli vynucování hospodářské soutěže v souvislosti s geo-blockingem bude proto muset být založeno na konkrétním posouzení případu, které by zahrnovalo také analýzu potenciálních důvodů pro zjištěná omezení.

Další vývoj

Důsledná interpretace pravidel hospodářské soutěže EU souvisejících s elektronickým obchodováním bude teď pro prodejce (provozující e-shopy a podobné služby) při tvorbě jejich distribučních strategií v EU zásadní. V návaznosti na toto sektorové šetření již některé společnosti přezkoumaly své prodejní postupy a praktiky.

Dle zprávy teď Evropská komise hodlá:

- Zaměřit se na důsledné dodržování pravidel hospodářské soutěže EU, zejména si „posvítí“ na praktiky, které se vyvinuly nebo rozšířily v důsledku rozvoje e-commerce, a které mohou mít negativní dopad na hospodářskou soutěž a přeshraniční obchod.
- Rozšíří dialog s národními úřady ochrany hospodářské soutěže tak, aby bylo dodrženo jednotné uplatňování pravidel ve vztahu k praktikám v oblasti e-commerce.

Komise taky uvádí, že stávající právní úprava je dostačující a Komise proto nechystá iniciativy směřující ke změnám stávajícího právního rámce, zejména tzv. Nařízení Komise o blokových výjimkách ze zákazu vertikálních protisoutěžních dohod[1] („Nařízení“).

Podnikatelé v této oblasti tedy mohou očekávat zvýšenou aktivitu ze strany Komise i úřadů ochrany hospodářské soutěže v jednotlivých členských státech, a to se zaměřením na dodržování Nařízení a obecných předpisů na ochranu hospodářské soutěže. Z právního hlediska bychom určitě doporučovali prověření smluvních ujednání a praktik, a to u výrobců, distributorů i čistě jenom prodejců, kteří působí v oblasti e-commerce.

Mgr. Marek Bomba, LL.M.,
advokát

[Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: paha@dhplegal.com

[1] Nařízení Komise (EU) č. 330/2010 ze dne 20. dubna 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě, OJ L 102, 23.04.2010, str. 1.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)